

**สรุปความคาดหวัง ข้อเสนอแนะของเครือข่ายประชาสังคมของกระทรวงแรงงาน
(แกนนำอาสาสมัครแรงงาน)**

ข้อมูลจากแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมของแกนนำอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) จำนวน ๗๕ จังหวัด รวม ๓๐๐ ชุด สรุปประเด็นสำคัญของข้อมูลดังกล่าวได้ดังนี้

(๑) ด้านการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน แกนนำอาสาสมัครแรงงาน เสนอว่าต้องการมีส่วนร่วมในการประชุมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ เพื่อนำความรู้หรือข้อมูลของกระทรวงแรงงานไปชี้แจงต่อประชาชนได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งต้องการมีบทบาทในการเสนอแนะข้อคิดเห็นรูปแบบ วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ และข้อเสนอหรือข้อคิดเห็นของอาสาสมัครแรงงานควรได้รับการตอบสนอง นอกจากนี้แกนนำ อสร. ต้องการให้มีการจัดประชุมร่วมสามัญประจำปี เพื่อจะได้รับความรู้ข่าวสารอย่างพร้อมเพรียงกัน และควรเพิ่มช่องทางการสื่อสาร เช่น ตู้ ปณ. หรือ e - Mail Address เพื่อให้แกนนำ อสร./อสร. แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะหรือแจ้งข้อมูลข่าวสาร

(๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในพื้นที่ เสนอว่าหากมีกิจกรรมในพื้นที่ควรแจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทราบ และขอให้ อสร.มีบทบาทในการร่วมปฏิบัติงานในระดับอำเภอ/ท้องถิ่นด้วย

(๓) ด้านบทบาท ภารกิจและการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครแรงงาน หน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่บางแห่งยังไม่ทราบว่า กระทรวงแรงงานมีอาสาสมัครแรงงานเป็นเครือข่ายปฏิบัติงานด้านแรงงานในพื้นที่ ทำให้การประสานงานในพื้นที่ค่อนข้างลำบาก จึงขอให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานแนะนำ อสร. ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. หรือประชาชนในพื้นที่ อาทิ ในการประชุมระดับอำเภอ/ท้องถิ่น การแจ้งรายชื่อ ประกาศคำสั่งแต่งตั้ง อสร. การจัดทำทำเนียบ อสร.ส่งให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ ตลอดจนการจัดอบรมหรือประชุมสังสรรค์ร่วมกับผู้นำชุมชนระดับตำบล เพื่อจะได้ทราบและรู้จัก อสร.มากขึ้น นอกจากนี้ควรสร้างการยอมรับโดยเพิ่มบทบาทภารกิจหน้าที่ของ อสร.ให้มีผลงานชัดเจนมากขึ้น หรือจัดทำเครื่องแบบหรือสัญลักษณ์ที่แสดงว่าเป็น อสร. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ยอมรับ

สำหรับศักยภาพของอาสาสมัครแรงงานบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในภารกิจด้านแรงงาน จึงต้องการให้จัดการอบรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และควรจัดให้มีชมรมอาสาสมัครแรงงาน เพื่อให้สามารถทำงานได้เป็นแนวทางเดียวกัน

(๔) ด้านสวัสดิการของอาสาสมัครแรงงาน เนื่องจาก อสร. ซึ่งเป็นเครือข่ายด้านแรงงานและมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานด้านแรงงานในพื้นที่ ยังขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จึงต้องการให้เพิ่มค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าน้ำมันรถ / ค่าพาหนะ ค่าโทรศัพท์ ค่าเบี้ยเลี้ยงในการลงพื้นที่ จะได้ทำงานได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น และขอให้จัดหาสวัสดิการอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ สวัสดิการคุ้มครองขณะปฏิบัติงาน เช่น กองทุนช่วยเหลือ อสร.เมื่อเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ หรือมีการประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น สวัสดิการประกันสังคม/บุคคลในครอบครัวของ อสร. สวัสดิการด้านค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยเวลาเจ็บป่วย ทักษะการศึกษาก่อนบุตร การจัดหาชุดหรือสัญลักษณ์สำหรับอาสาสมัครแรงงาน เช่น เครื่องแบบ เสื้อ บัตรประจำตัว เป็นต้น ตลอดจนกิจกรรมให้ อสร.ศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษา เพื่อจะได้รับความรู้ และนำมาปรับปรุงการทำงานต่อไป

(๕) **ด้านการประชาสัมพันธ์** เนื่องจากพื้นที่ห่างไกล / อสร.มีจำนวนน้อย และการได้รับเอกสารล่าช้า อาจทำให้การกระจายข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานไม่ทั่วถึงและสม่ำเสมอ จึงขอให้ ประสานงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เช่น เทศบาล อบต. หรือผู้นำชุมชนเป็นผู้กระจายข้อมูล ข่าวสาร หรือขอใช้สถานที่ อบต. ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสถานที่กระจายข้อมูลข่าวสาร และเพิ่มช่อง ทางการส่งข้อมูลข่าวสารมากขึ้น เช่น ผ่านทางวิทยุชุมชน หอกระจายข่าวประจำท้องถิ่น รวมถึงการแต่งตั้งแกน นำ อสร.ระดับอำเภอเป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างแกนนำ อสร. ตำบล กับหน่วยงานสังกัดกระทรวง แรงงาน

(๖) **โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้าน อาชีพ** เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้อาสาสมัครแรงงานทำงานในพื้นที่มากขึ้น ควรให้ อสร.มีส่วนร่วมในการ คัดเลือกโครงการและเสนอกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งประสานงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการ ดำเนินโครงการร่วมกัน และควรสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ก่อนดำเนินการ ตลอดจนพิจารณา คัดเลือกพื้นที่ที่มีความต้องการอย่างแท้จริง ตามความเร่งด่วนและความเดือดร้อน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและ ประโยชน์ของประชาชน

(๗) **การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว** ควรให้อาสาสมัครแรงงานมีบทบาทในการร่วม ตรวจสอบ สอดส่อง ดูแลแรงงานต่างด้าว และมีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์ ตลอดจนมีข้อมูลแรงงานต่างด้าวในเขต พื้นที่รับผิดชอบ โดยมีศูนย์ประจำตำบลให้ครอบคลุมทุกตำบลและควรมีการจัดระบบแรงงานต่างด้าวเริ่มตั้งแต่ หมู่บ้าน/ชุมชน

(๘) **การขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบตามมาตรา ๔๐** ควรให้ อาสาสมัครแรงงานมีหน้าที่หรือมอบหมายให้ดูแลผู้ประกันตน หรือเป็นที่ปรึกษาเบื้องต้นแก่ผู้ประกันตน ประกอบกับกระทรวงแรงงานต้องแจ้งแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้รับความ สะดวกในการจ่ายเงินและรับสิทธิประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มช่องทางการชำระเงินสมทบ และเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ มากขึ้น อาทิเช่น การคลอดบุตร เงินสงเคราะห์บุตร การประสบอุบัติเหตุ และกรณีบาดเจ็บที่ไม่ได้เข้ารับการ รักษาตัวในโรงพยาบาล เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องให้อาสาสมัครแรงงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ช่วยประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง

สำนักตรวจและประเมินผล
กลุ่มงานตรวจราชการ
กันยายน ๒๕๕๔

สรุปความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
ของเครือข่ายประชาสังคมกระทรวงแรงงาน (แกนนำอาสาสมัครแรงงาน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔

แหล่งข้อมูล จากแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของแกนนำอาสาสมัครแรงงาน ในการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ใน ๗๕ จังหวัด
จังหวัดละ ๔ ชุด รวมจำนวน ๓๐๐ ชุด

ประเด็น / ปัญหา / อุปสรรค	ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
<p>➤ ด้านการตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกระทรวง</p>	<p>➤ ด้านการตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกระทรวง</p> <p>๑. ควรให้แกนนำอาสาสมัครแรงงานระดับตำบลเข้าร่วมประชุมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อจะได้นำความรู้หรือข้อมูลของกระทรวงแรงงานไปชี้แจงต่อประชาชนได้อย่างถูกต้อง</p> <p>๒. ควรแจ้งแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงให้อาสาสมัครแรงงานทราบล่วงหน้า เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานจะได้มีส่วนร่วมมากที่สุด</p> <p>๓. ควรมีการจัดประชุมร่วมสามัญประจำปี อาสาสมัครแรงงานจะได้รับรู้ข่าวสารอย่างพร้อมเพรียงกัน</p> <p>๔. ควรให้อาสาสมัครแรงงานมีบทบาทในการเสนอแนะข้อคิดเห็น รูปแบบ วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอหรือข้อคิดเห็นของอาสาสมัครแรงงาน ควรได้รับการตอบสนอง</p> <p>๕. ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสาร เช่น ตู้ ปณ. e - Mail Address เพื่อให้แกนนำอาสาสมัครแรงงาน / อาสาสมัครแรงงาน แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะหรือแจ้งข่าวสาร</p>
<p>➤ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในพื้นที่</p> <p>- อาสาสมัครแรงงานยังไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกับอำเภอ / ท้องถิ่นเท่าที่ควร</p>	<p>➤ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในพื้นที่</p> <p>๖. หากมีกิจกรรมในพื้นที่ ควรแจ้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทราบ และให้อาสาสมัครแรงงานมีบทบาทในการร่วมปฏิบัติงานในระดับอำเภอ / ท้องถิ่น</p>

ประเด็น / ปัญหา / อุปสรรค	ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
<p>➤ ด้านบทบาท ภารกิจและการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครแรงงาน</p> <p>- หน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น อำเภอ อบต. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่บางแห่ง ยังไม่ทราบว่า มีอาสาสมัครแรงงานซึ่งเป็นเครือข่ายของกระทรวงแรงงานในการปฏิบัติงานด้านแรงงานอยู่ในพื้นที่ ทำให้ไม่ได้รับความสำคัญ และประสานงานลำบาก</p>	<p>➤ ด้านบทบาท ภารกิจและการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครแรงงาน</p> <p>๗. ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ต้องให้ความสำคัญและเข้าไปแนะนำ อาสาสมัครแรงงานในพื้นที่ เช่น ในการประชุมระดับอำเภอ / ท้องถิ่น ควรแจ้งให้อาสาสมัครแรงงานเข้าร่วมประชุมและแนะนำในที่ประชุม</p> <p>๘. ควรทำหนังสือแนะนำตัวอาสาสมัครแรงงานแจ้งให้ อบต. / กำนัน /ผู้ใหญ่บ้าน ทราบ</p> <p>๙. ควรแจ้งรายชื่อ / ประกาศ / คำสั่งแต่งตั้งอาสาสมัครแรงงานไปยังกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / อบต. โดยตรง</p> <p>๑๐. จัดทำทำเนียบอาสาสมัครแรงงาน ส่งให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ และจัดอบรมร่วมกัน</p> <p>๑๑. ต้องการให้มีการประชุมสัญจรร่วมกับผู้นำชุมชนระดับตำบล เพื่อจะได้ทราบและรู้จักอาสาสมัครแรงงานมากขึ้น</p> <p>๑๒. การเลือกอาสาสมัครแรงงานควรเลือกผู้นำชุมชนเพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น</p> <p>๑๓. จัดทำเครื่องแบบ/สัญลักษณ์ที่แสดงว่าเป็นอาสาสมัครแรงงาน เช่น จัดทำป้ายชื่อประจำบ้าน อาสาสมัครแรงงาน และจัดทำบัตรประจำตัวอาสาสมัครแรงงานทุกคน เพื่อให้พื้นที่ยอมรับ</p> <p>๑๔. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทำงานอยู่ในระดับพื้นที่ (อำเภอ) เป็นผู้ประสานงานและออกพบปะผู้นำชุมชนและแกนนำอาสาสมัครแรงงาน</p> <p>๑๕. งานหรือกิจกรรมของอาสาสมัครแรงงานยังไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนที่ชัดเจน ประชาชนยังให้ความสนใจเกี่ยวกับงานกระทรวงแรงงานน้อย กระทรวงแรงงานจะต้องสร้างงานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับอาสาสมัครแรงงาน เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่ยอมรับอาสาสมัครแรงงาน</p>

ประเด็น / ปัญหา / อุปสรรค	ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
<p>- การขาดความรู้ ความเข้าใจในงานด้านแรงงาน รวมถึงการปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและยังขาดความต่อเนื่องในการทำงาน</p> <p>➤ ด้านสวัสดิการของอาสาสมัครแรงงาน</p> <p>- การขาดแรงจูงใจหรือขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของแกนนำอาสาสมัครแรงงาน / อาสาสมัครแรงงาน</p>	<p>๑๖. อาสาสมัครแรงงานบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านแรงงาน จึงควรจัดการอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ</p> <p>๑๗. ควรจัดให้มีชมรมอาสาสมัครแรงงาน เพื่อให้สามารถทำงานได้เป็นแนวทางเดียวกัน</p> <p>๑๘. กระทรวงแรงงานควรจัดทำเว็บไซต์ให้ชมรมอาสาสมัครแรงงาน เพื่อทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ทุกปี</p> <p>๑๙. ควรจัดตั้งศูนย์อาสาสมัครแรงงานระดับอำเภอ / ตำบล และมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีงบประมาณสนับสนุนแทนการจ่ายเงินค่าตอบแทน</p> <p>➤ ด้านสวัสดิการของอาสาสมัครแรงงาน</p> <p>๒๐. ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัครแรงงาน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง เช่น ค่าน้ำมันรถ/ค่าพาหนะ ค่าโทรศัพท์ ค่าเบี้ยเลี้ยงในการลงพื้นที่ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัว</p> <p>๒๑. ควรจัดสวัสดิการคุ้มครองอาสาสมัครแรงงานขณะปฏิบัติงาน เช่น ตั้งกองทุนช่วยเหลืออาสาสมัครแรงงานเมื่อเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ หรือมีการประกันอุบัติเหตุ</p> <p>๒๒. ควรจัดสวัสดิการประกันสังคมและบุคคลในครอบครัวของ อาสาสมัครแรงงาน</p> <p>๒๓. ควรจัดสวัสดิการให้กับอาสาสมัครแรงงาน อาทิเช่น ค่าอาหาร ทุนการศึกษาแก่บุตร ค่าชดเชยเวลาเจ็บป่วย ค่ารักษาพยาบาลฟรี ค่าห้องพิเศษ</p> <p>๒๔. ควรจัดชุดหรือสัญลักษณ์สำหรับอาสาสมัครแรงงาน เช่น เครื่องแบบ เสื้อ ป้ายประจำตัว</p> <p>๒๕. ควรจัดกิจกรรมให้อาสาสมัครแรงงานดูงาน / ทัศนศึกษา เพื่อจะได้รับความรู้และนำมาปรับปรุงการทำงานต่อไป</p>

ประเด็น / ปัญหา / อุปสรรค	ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
<p>➤ ด้านการประชาสัมพันธ์</p> <p>- ในพื้นที่ที่ห่างไกล อาสาสมัครแรงงาน มีจำนวนน้อย และได้รับเอกสารล่าช้า ทำให้การกระจายข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานไม่ทั่วถึงและสม่ำเสมอ</p>	<p>➤ ด้านการประชาสัมพันธ์</p> <p><u>สถานที่</u></p> <p>๒๖. อาสาสมัครแรงงาน ควรมีสถานีทำงานชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ</p> <p>๒๗. ควรใช้ อบต. หรือที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นสถานที่กระจายข้อมูลข่าวสาร</p> <p><u>บุคลากร</u></p> <p>๒๘. ควรมีอาสาสมัครแรงงานเพิ่มเติมในตำบลที่ห่างไกล หรือขยายจำนวนอาสาสมัครแรงงานที่ได้รับค่าตอบแทน ลงสู่ระดับหมู่บ้าน (อาสาสมัครแรงงานระดับหมู่บ้าน)</p> <p>๒๙. อาสาสมัครแรงงานที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล หน่วยงานควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p><u>การติดต่อประสานงานกับอาสาสมัครแรงงาน / การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชน</u></p> <p>๓๐. สำนักงานแรงงานจังหวัดควรจัดส่งข้อมูลข่าวสารให้กับอาสาสมัครแรงงานล่วงหน้า และสม่ำเสมอ โดยกระจายผ่านทางหลายๆ ช่องทาง อาทิเช่น SMS ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต e – Mail โทรสาร</p> <p>๓๑. ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต. หรือผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้กระจายข้อมูลข่าวสาร</p> <p>๓๒. เพิ่มช่องทางการส่งข้อมูลข่าวสาร อาทิเช่น ผ่านทางวิทยุชุมชน หอกระจายข่าวประจำท้องถิ่น</p> <p>๓๓. เจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัดกำหนดนัดแกนนำอาสาสมัครแรงงานในพื้นที่ รวมถึงประชาชน เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร</p>

ประเด็น / ปัญหา / อุปสรรค	ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
<p>➤ โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ</p>	<p>๓๔. มอบหมายให้แกนนำอาสาสมัครแรงงานจัดประชุมประจำเดือนหรือ ๒ เดือน/ครั้ง โดยมีงบประมาณสนับสนุน และเชิญอาสาสมัครแรงงานเข้าร่วมประชุมด้วย</p> <p>๓๕. ควรจัดงานประชาสัมพันธ์ ผลงานและการเชิดชูเกียรติของอาสาสมัครแรงงาน จะทำให้มีผู้สนใจงานของอาสาสมัครแรงงานมากขึ้นและงานก็จะทั่วถึงและรวดเร็ว</p> <p>๓๖. แต่งตั้งแกนนำอาสาสมัครแรงงานระดับอำเภอเป็นตัวกลางในการประสานงาน ระหว่างแกนนำอาสาสมัครแรงงานตำบล กับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ทั้งในเรื่องการส่งรายงานและการดำเนินการในพื้นที่</p> <p>๓๗. เจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัดต้องแก้ปัญหาและทำงานในเชิงรุก โดยต้องเข้าถึงพื้นที่มากขึ้น</p> <p>➤ โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ</p> <p>๓๘. โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้อาสาสมัครแรงงานทำงานในพื้นที่มากขึ้น ควรให้อาสาสมัครแรงงานมีส่วนร่วมในการคัดเลือกโครงการและเสนอกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งประสานงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการดำเนินโครงการร่วมกัน</p> <p>๓๙. การพิจารณาโครงการจ้างงานฯ ควรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และคัดเลือกพื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซากเป็นอันดับแรก</p> <p>๔๐. ควรพิจารณาเฉลี่ยในทุกเขตพื้นที่ คัดเลือกหมุนเวียนแต่ละอำเภอ / ตำบลและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๔๑. คัดเลือกพื้นที่ที่มีความต้องการอย่างแท้จริง ตามความเร่งด่วนและความเดือดร้อน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์ของประชาชน</p> <p>๔๒. ควรคัดเลือกจากแผนชุมชน/ที่ประชุมหมู่บ้าน/ประชาคมหมู่บ้าน</p> <p>๔๓. การคัดเลือกควรให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย</p>

ประเด็น / ปัญหา / อุปสรรค	ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
<p>➤ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว</p>	<p>๔๔. ควรประชุมเปิดเวทีชาวบ้านให้รับทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขก่อนเสนอโครงการ</p> <p>๔๕. ควรสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ก่อนดำเนินโครงการ</p> <p>๔๖. การคัดเลือกบุคคลเข้าร่วมโครงการฯ ต้องเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง</p> <p>๔๗. ควรดำเนินการและจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่</p> <p>➤ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว</p> <p>๔๘. แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่สับเปลี่ยนกันเข้ามา ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ควรให้อาสาสมัครแรงงานได้เข้ามามีบทบาทในพื้นที่และแจ้งข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดระบบแรงงานต่างด้าวเริ่มตั้งแต่หมู่บ้าน/ชุมชน</p> <p>๔๙. ควรให้อาสาสมัครแรงงานมีบทบาทในการร่วมตรวจ สอดส่อง ดูแลแรงงานต่างด้าว และมีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์ ตลอดจนมีข้อมูลแรงงานต่างด้าวในเขตรับผิดชอบ โดยมีศูนย์ประจำตำบลให้ครอบคลุมทุกตำบล</p> <p>๕๐. ควรมีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุม กำกับ การทำงานของแรงงานต่างด้าวให้เป็นไปตามกฎหมาย</p> <p>๕๑. ควรจำกัดจำนวนแรงงานต่างด้าวและวางกฎเกณฑ์ที่เข้มงวด</p> <p>๕๒. ควรจัดประชุมเจ้าของสถานประกอบการในพื้นที่ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าของสถานประกอบการให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>๕๓. ผู้ประกอบการบางส่วนที่ละเลยการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ควรมีมาตรการหรือบทลงโทษหนัก</p> <p>๕๔. ควรกวดขันสถานประกอบการที่มีการลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน โดยตั้งบทลงโทษให้สูง</p>

ประเด็น / ปัญหา / อุปสรรค	ความคาดหวัง / ข้อเสนอแนะ
<p>➤ การขยายความคุ้มครองประกันสังคมผู้แรงงานนอกระบบตามมาตรา ๔๐</p>	<p>➤ การขยายความคุ้มครองประกันสังคมผู้แรงงานนอกระบบตามมาตรา ๔๐</p> <p>๕๕. ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องโดยให้อาสาสมัครแรงงานและ อปท. ช่วยประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง</p> <p>๕๖. ควรให้อาสาสมัครแรงงานมีหน้าที่หรือมอบหมายให้ดูแลผู้ประกันตน หรือเป็นที่ปรึกษาเบื้องต้นแก่ผู้ประกันตน</p> <p>๕๗. กระทรวงแรงงานต้องแจ้งแนวทางที่ชัดเจน และให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้รับความสะดวกในการจ่ายเงินและรับสิทธิประโยชน์</p> <p>๕๘. ควรณรงค์ให้มากขึ้นทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน</p> <p>๕๙. ควรเพิ่มช่องทางการชำระเงินสมทบ เช่น ธนาคาร ร้านสะดวกซื้อ</p> <p>๖๐. ควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้มากขึ้น อาทิเช่น การคลอดบุตร เงินสงเคราะห์บุตร การประสบอุบัติเหตุ และกรณีบาดเจ็บที่ไม่ได้เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาล</p> <p>๖๑. ในอนาคตควรเพิ่มอัตราการนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลมากขึ้น</p> <p>๖๒. ควรยกเลิกค่าธรรมเนียมในการจ่ายเงินสมทบกรณีจ่ายที่ธนาคารหรือ เคาน์เตอร์ เซอร์วิส</p>

สรุปผลข้อสังเกต / ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ
ของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน หรือเครือข่ายประชาสังคมของกระทรวงแรงงาน
(แกนนำอาสาสมัครแรงงาน / อาสาสมัครแรงงาน)
จากการร่วมตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

---

(๑) โครงการค่าตอบแทนอาสาสมัครแรงงานระดับตำบล / อำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ อาสาสมัครแรงงานบางคนเป็นพนักงาน อบต. ทำให้การประสานงานในพื้นที่สะดวกขึ้น แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่อยู่ห่างไกล จึงควรแต่งตั้งอาสาสมัครแรงงานระดับตำบลมากขึ้นและควรแต่งตั้งให้ครบถ้วนถึงระดับหมู่บ้าน เพื่อให้มีเครือข่ายในการทำงานครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น สำหรับแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน อาสาสมัครแรงงานบางคนยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร เนื่องจากแบบรายงานฯ มีความซับซ้อนและเป็นข้อมูลในเชิงลึกเกินไป ควรปรับแบบรายงานให้ง่ายแก่การกรอก พร้อมทั้งมีข้อเสนอว่า ควรพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครแรงงาน โดยจัดอบรมให้ความรู้ในภารกิจของกระทรวงแรงงานเพิ่มเติม นอกจากนี้ควรจัดสวัสดิการเพิ่มขึ้นจากค่าตอบแทนที่ได้รับ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และเพิ่มรางวัลแก่อาสาสมัครแรงงานดีเด่นระดับอำเภอ เพื่อเป็นการกระตุ้นการทำงานของอาสาสมัครแรงงาน รวมถึงการนำอาสาสมัครแรงงานดีเด่นระดับอำเภออบรมสัมมนาในระดับภาค เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน อีกทั้งจัดให้มีชมรม/องค์กร/สมาคมอาสาสมัครแรงงาน เพื่อจะได้ขอรับการสนับสนุนการภาครัฐหรือเอกชนได้

(๒) โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ ทำให้ชาวบ้านมีงานทำและมีความสามัคคีในหมู่บ้านเกิดการพัฒนาพื้นที่ในชุมชน สาธารณูปโภคได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น อาทิเช่น การกำจัดวัชพืชในแม่น้ำลำคลองทำให้ชาวบ้านมีน้ำใช้ในการทำการเกษตร หรือการทำถนนในหมู่บ้าน เป็นต้น อย่างไรก็ตามขอให้กระทรวงแรงงาน พิจารณาปรับค่าแรงโครงการจ้างงานเร่งด่วนฯ เพิ่มมากขึ้นกว่าวันละ ๑๕๐ บาท เพื่อให้ได้ในระดับที่ใกล้เคียงกันกับค่าแรงขั้นต่ำ

(๓) การขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ (ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐) อาสาสมัครแรงงานต้องการทราบความคืบหน้าและความชัดเจนในการดำเนินงาน เช่น เรื่องสถานที่ และวิธีการรับ - จ่ายเงิน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สามารถประสานงานในพื้นที่ได้ดีมากขึ้น สำหรับการดำเนินงานของอาสาสมัครแรงงานยังมีข้อขัดข้องในเรื่องของพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่ของจังหวัดมีความห่างไกล ผู้ประกันตนไม่สะดวกเท่าที่ควรในการนำส่งเงินสมทบ ไม่ว่าจะเป็นการจ่ายที่ร้านเซเว่น - อีเลฟเว่น หรือธนาคาร เพราะมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าธรรมเนียม เสนออยากให้มีตัวแทนระดับตำบลๆ ละ ๑ คน ดำเนินการเรื่องนี้โดยเฉพาะ เพื่อประสานงานด้านต่างๆ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิดการขอรับสิทธิของผู้ประกันตนขึ้นในตำบล หมู่บ้าน รวมทั้งควรใช้เครือข่ายระดับผู้นำชุมชน อาทิเช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือผู้นำทางศาสนา เป็นต้น โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้เห็นประโยชน์ของนโยบายดังกล่าว และขอความร่วมมือในการหาผู้สมัครเป็นผู้ประกันตน จะทำให้การประสานงานเพื่อจูงใจให้ประชาชนในพื้นที่สมัครเป็นผู้ประกันตนดำเนินการได้สะดวกขึ้น

(๔) แรงงานต่างด้าว ...

(๔) **แรงงานต่างด้าว** มีข้อคิดเห็นว่าควรลดการจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมให้แก่แรงงานต่างด้าว เนื่องจากแรงงานต่างด้าวได้รับสิทธิประโยชน์เพียงแค่ ๕ กรณีไม่ถึง ๗ กรณี คือขาดในเรื่องการประกันการว่างงาน และการประกันชราภาพ นอกจากนี้แรงงานต่างด้าวยังต้องจ่ายเงินประกันสุขภาพของสาธารณสุขด้วย ซึ่งเห็นว่าเป็นการซ้ำซ้อน จึงขอให้กระทรวงแรงงานพิจารณาหาระบบรองรับที่เป็นธรรมให้แก่แรงงานต่างด้าวด้วย

(๕) **การขาดแคลนแรงงาน** มีข้อคิดเห็นจากแกนนำอาสาสมัครแรงงานจังหวัดภูเก็ต ว่าจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่ขาดแคลนแรงงานในตำแหน่งงานบริการ เช่น พนักงานเสิร์ฟ พนักงานล้างจาน พนักงานขับรถ พนักงานทำสวน ซึ่งสถานประกอบการหลายแห่งใช้แรงงานต่างด้าวทำงานในตำแหน่งดังกล่าว สำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีค่าครองชีพสูง ในส่วนของพนักงานที่ต้องใช้ความสามารถด้านภาษา เช่น พนักงานต้อนรับ มีการขาดแคลนเช่นกัน แต่สามารถพัฒนาจากพนักงานระดับล่างขึ้นมาได้

(๖) **กิจกรรมยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงาน** เป็นกิจกรรมที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึก หากผ่านการอบรมสามารถนำไปประกอบอาชีพและมีรายได้ที่ดี จะทำให้เขาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

(๗) **การพัฒนาทักษะฝีมือและศักยภาพแรงงาน** มีข้อคิดเห็นจากแกนนำอาสาสมัครแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอนว่า เนื่องจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตร ชาวบ้านที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ประสบปัญหาว่างงานนอกฤดูเก็บเกี่ยว ในช่วงดังกล่าวชาวบ้านมีความต้องการฝึกอาชีพ ด้านการผลิตอาหารแปรรูป การถนอมอาหาร อาทิเช่น การทำกระเทียมดอง มะม่วงดอง เป็นต้น แต่ชาวบ้านไม่ต้องการออกไปฝึกอาชีพนอกพื้นที่ จึงต้องการให้ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเข้ามาจัดการฝึกอบรมอาชีพในหมู่บ้าน

(๘) อื่นๆ

(๘.๑) การสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบและการสำรวจข้อมูลด้านแรงงานแบบฟอร์มในการกรอกค่อนข้างยากและเป็นเชิงวิชาการเกินไปทำให้ชาวบ้านไม่เข้าใจและกรอกแบบๆ ไม่ได้ การสำรวจข้อมูลให้กรอกเลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก ชาวบ้านจะไม่ยอมกรอกเพราะเกรงว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ในทางการเมือง ควรปรับแบบสำรวจให้ง่ายต่อการกรอก

(๘.๒) การดำเนินงานของอาสาสมัครแรงงานในการลงพื้นที่ที่ยังขาดพี่เลี้ยงเข้าร่วมลงพื้นที่ด้วย มักจะถูกปฏิเสธจากนายจ้าง เพราะไม่มีเครื่องหมายแสดงตนว่าเป็นอาสาสมัครแรงงาน ควรจัดทำบัตรแสดงตนให้อาสาสมัครแรงงาน หรือเสื้อคลุมที่มีสัญลักษณ์แสดงตนว่าเป็นอาสาสมัครแรงงาน รวมทั้งควรจัดประชุม หรืออบรมให้อาสาสมัครแรงงาน เพื่อจะได้มีความรู้ในภารกิจของกระทรวงแรงงานมากขึ้น

ความคาดหวัง ข้อเสนอแนะของแกนนำ อสร. และข้อสังเกต / ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และแกนนำ อสร. / อสร.จากการร่วมตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ในหลายประเด็นหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการในส่วนที่รับผิดชอบแล้ว อาทิเช่น การให้ อสร. มีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับผู้ตรวจราชการ การแนะนำ อสร.ให้กับผู้บริหารในระดับจังหวัดและในการประชุมระดับอำเภอ และให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านแรงงานในพื้นที่ เป็นต้น ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานได้แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องรับข้อสังเกต / ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ทราบและพิจารณาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป